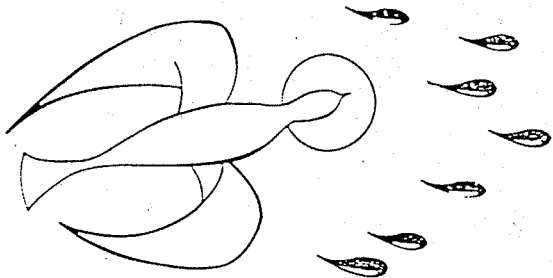


# MATOUŠ

ČÍSLO 52



Svatodušní doba 2008

*Občasník farního společenství  
Fryšava a Sněžného.*

## Úvodní slovo

Bratří, Hod Boží svatodušní je dobrý důvod k radosti a veselí. Vždyť je to svátek Boha – ne na výsoctech, ale Boha s námi.

Je to svátek Ducha, který z Otce i Syna vychází – stále, denně, k nám, jako dar moudrosti, rozumu, rady, síly, umění, zbožnosti a bohabojnosti.

Proto volejme pokorně k Pánu:

- Nabíziš nám dar svého Ducha radostí, ale my býváme zasmušilí, Pane. Smiluj se nad námi.
- Dáváš nám svého Ducha pokojné síly, ale my býváme bázlivi, Kriste. Smiluj se nad námi.
- Litujeme všeho, čím jsme se tvému Duchu protivili, Pane. Smiluj se nad námi.

Plnost velikonoční radosti, že jsme vykoupeni, vám přeji vaši kněží

Pavel a Ladislav

## Přehled bohoslužeb a vyučování náboženství:

<u>Fryšava:</u> neděle - mše sv. ....	8:45 hod.
středa - mše pro mládež .....	18:00 hod.
pátek - mše nebo nešpory .....	18:00 hod.
(První pátek v měsíci je mše svatá, ostatní pátky probíhají ve stejný čas nešpory.)	
vyučování náboženství - čtvrtek .....	11:30 a 12:30 hod.

Sněžné: neděle - mše sv. .... 10:30 hod.  
vyučování náboženství: čtvrtek ..... 16:45 hod.

Krásné: sobota ..... 17:00 hod.

## OBDOBÍ DUCHA SVATÉHO

Můžeme říci, že ve Starém zákoně přebýval na zemi mezi svým lidem Bůh Otec. V Novém zákoně přebývá mezi lidem Bůh Syn.

Ježíš říká apoštolům: Musím odejít. Mé poslání skončilo. Odevzdal jsem vám dobrou zprávu evangelia a zůstávám s vámi v eucharistii. Znovu jsem zbudoval přátelství mezi lidstvem a Otcem. Odcházejím, ale pošlu vám Ducha svatého, který přijde a bude pokračovat v mém díle a završí je.

V současnosti žijeme v třetí etapě dějin spásy. Je nazývána obdobím církve a Ducha svatého.

Jaké je poslání Ducha svatého na zemi?  
Musím odejít, říká Ježíš, mé poslání na zemi je završeno. Mým novým posláním je přimlouvat se za vás u nebeského Otce. Odevzdal jsem vám poselství, svěřil jsem vám automobil a musím vás ještě vzít k benzinovému čerpadlu. Musím odejít a požádat Ducha svatého, aby přišel mezi vás. On dá vaše auto do pohybu. Duch svatý oživí poselství, které jsem vám zanechal.

*Duch nás přivádí ke Kristu.*

O Duchu svatém říkáme, že nám ukazuje směr a přivádí nás ke Kristu. Duch svatý oživuje to, co nám daroval Ježíš. Představte si, že bychom v této hale chtěli instalovat elektrické osvětlení. Měli bychom připravené elektrické vedení a osazené lampy. Abychom je však mohli použít, potřebujeme energii. Když nebude elektrina, lampy budou jen na ozdobu.

Ježíš přišel a založil církev. Nyní potřebujeme někoho, kdo církev oživí. Je zapotřebí někoho, kdo oživí evangelium. To je úloha Ducha svatého. Proto nám Duch svatý ukazuje směr ke Kristu. Jemně nás strká,

abychom se s ním setkali, aby v nás Kristus ožil. Proto můžeme říct, že Duch svatý pokračuje v díle obnovy, oživuje to, co nám Ježíš zanechal.

Posláním Ducha svatého tedy je přivádět nás k Ježíši, aby v nás Ježíš žil.

Jsem si jist, že všichni chceme do svého života přijmout Ducha svatého v plnosti. Když žádáme Otce, aby nám poslal svého Ducha, udělá to. Jasně to potvrzuje v Lukášovi, když farizejům říká:

„Jestliže tedy vy, třebaže jste zlí, umíte dávat svým dětem dobré dary, čím spíše nebeský Otec dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí!“ (Lk 11,13).

Duch svatý není vzduch, nemůžeme si ho jen tak lehce představit. Ducha svatého nevidíme. Můžeme zrakem zachytit vítr? Ne. Ale když vidíme, jak se větve stromu komíhají, řekneme si: „Fouká vítr.“ Vítr vidíme, když hýbe určitými věcmi, ale očima ho nezachytíme.

Je možné vidět Ducha svatého? Ne. Ale je možné ho vidět v lidech, kteří ho jsou plni. Můžeme ho vidět v lidech žijících ve farnosti, kteří jsou plní Ducha. Je možné ho vidět v matekách, manželích, dělnících, mladých lidech nebo dětech. Můžeme ho vidět podobně, jako vidíme vítr projevující se pohybem stromů.

Pán příslibil, že obnoví i Jeruzalém, který se jmenuje Česko.. Pamatujme si to. Chce obnovit i Jeruzalém, který je naší farností a naší rodinou. Ale jak?

Skrze vás, skrze každého z nás.

Boží plán se uskutečňuje tehdy, když řeknete „ano“: Každý z vás je pro Pána velmi důležitý. Nikdy neříkejte: „Jsem příliš mladý, jsem příliš starý.“

Bůh povolal Mojžíše, když mu bylo osmdesát let, aby vyvedl izraelský národ z Egypta.

Davidova povolal jako mladíka, aby bojoval a zvítězil proti Pelištejním.

Bůh povolal mladého Daniela a dal mu moudrost, aby obhájil Zuzanu, kterou křivě obvinili a chtěli poslat na smrt.

Bůh si vyvolil také ženy a s jejich pomocí vedl vítězný boj.

Neříkejte tedy: „Já nejsem vyvolený“. Všichni jsme vyvoleni, protože Bůh chce použít nás všechny k obnově církve, do které patříme jako živí členové.

Prosme dnes Boha, aby nás naplnil svým Duchem a abychom dokázali říct ano na jeho volání.

## DUCH SVATÝ NA FRYŠAVSKÉ LOUCE

Všimli jste si, jak naše louky bývají zjara poseté pampeliškami? Snad miliony, snad miliardy jich bývá – jako lidí na světě. A když jste si cestou kolem louky sedli a zadívali se na ty květiny zblízka, pak tohle stovnáni s lidmi vytanulo tím zřetelněji.

Tolik je těch kvítků, ale ani dva nejsou stejné. Každý je v něčem svůj, jináči než všechny ostatní. – U nás lidí je to také tak. Každý z nás je jedinečný, jiný, než všichni lidé, co jich kdy na světě bylo, co jsou a budou.

Větrný váněk sem ty rostliny zasel – a nám vdechlo žití a bytí také vnuknutí. Vanutí Ducha Božího. I nás zavanul Duch svatý na určitou louku života, do určité země, obce, domu, rodiny. Zde máme kvést, právě na této louce našeho člověčenství.

Když si tohle uvědomíme, nebudeme se klamat představami: „Ja, kdybych se tak byl narodil v jinší rodině, kdybych se byl narodil někde na Západě, kdybych byl ve velkém městě – to bych si žil!“ – Tohle jsou spekulace nanicovaté: Zde mám kvést! Zde mám svým životem zviditelňovat jas Božího slunce!

Jenom tak můžže každý z nás žít spokojeně, když přijme svou životní situaci. Když přijme svou louku a tuto louku zkrášluje svým kvetením, svým zrcadlením Boží dobroty a krásy. Když se necháme vést Duchem Božím.

Květy pampelišky se se západem slunce zavírají. Bez slunečních paprsků nemožou kvést. My lidé rozkvétáme do krásného a radostného bytí také jen ve světle a teple Boží lásky, pod plameny Ducha svatého. Uvažujme dále.

Na louce je vedle zářících květů i mnoho pampelišek už odkvetlých. Jako lidští dědkové a babičky mají také bílou hlavu. Je tím pro ně všechno hezké pryč? Kdepak. Pampelišky nabízejí své bílé hlavy dychtivě vanutí větru, aby vzácné ovoce jejich života, - semena, zárodky života nového, - roznesl daleko kolem, do všech stran.

I to je příkladné pro nás, lidi. Kdybychom ve stáří zůstali zatrpkle uzavření, kdybychom viděli bohatství života jen v květu mládí, byli bychom ubožáci, kteří planě uschnou a shnijí. Vždyť i my můžeme rozsevat semena svých životních zkušeností, své životní moudrosti všude kolem sebe. – Že naše děti, naši vnuci, o naše moudrosti nestojí? Nevět

tomu, to je jen dočasné. Až umřeme, bude si naše mládež – mezitím dozrála – často připomínat: tohle říkával už náš děda, tuhle moudrou zkušenost znám od naší babičky.

A tak přijmeme chutě posláni Pána Ježíše: I nám platí, co Pán udělal s apoštolý. Dechl na ně a řekl: „Přijměte Ducha svatého. Jděte do celého světa. Učte. Pomáhejte. Získávejte mi učedníky. Já vás posílám!“

Většina z nás to posláni plní víc, než si to uvědomujeme. Vanutí Božího Ducha rozfoukává tvůj dobrý příklad, tvé dobré slovo na louku světa ve všech směrech. Nepřeslechni to: každé tvé dobré slovíčko, přátelská rada, podaná ruka na pomoc, - každý tvůj dobrý skutek někde žije a kvete a bude ještě žít, až my už budeme dávno mrtvi.

A pak jsou na louce i holé stvolý pampelišek, už bez květu, bez semen. Jejich tvářičky jsou pod'obané vráskami. Už rozeslaly všechna dobrá semena. To je obraz i našich vrásek na tváři, obraz prázdných rukou závěrečné etapy našeho života. I v té je důstojnost, i v té je radost, když víme, že dokud jsme mohli, tak jsme chutě rozsevali, co jsme jen za dané situace dobrého mohli a stihli. Že jsme se neuzavírali před vanutím Ducha svatého.

Ale jak to dělat, abychom byli pro Ducha svatého – abych tak řekl – průchodní?

Cesty jsou různé. Já vám povím, co se v mém životě osvědčilo mně:

Maminka mi už jako chlapeč často říkala: „Ty ses narodil na Hod Boží svatodušní. Jsi tedy svatodušní člověk. Máš právo prosit Ducha svatého o pomoc. Jen musíš mít srdce otevřené, aby ti mohl pomáhat.“

Abych zůstal stále otevřený působení Ducha svatého, začal jsem si už kdesi v mládí – a šlo to se mnou životem - říkat v duchu stále znovu a znovu kratičkou myšlenku. Podobně jako zpěvák znovu a znovu zpívá jednu větu – ach, ta láska nebeská – já si v duchu, ať dělám, co dělám – opakuji jednu myšlenčku: „Ježíši, Mistře, pojď se mnou!“ – Jdu dědinou kolem chalup: „Pane, ať se tam mají rádi!“ – Uvidím, zažiji něco hezkého: „Díky, je to tvůj dar!“

I my jsme pokřtěni, jsme birmovaní, jsme tedy svatodušní lidé. Můžeme být. Smíme být. A opravdu není třeba vymýšlet stále nová slova, nová moudra a duchaplnosti při modlitbě. Opakuj si v duchu stále znovu tu myšlenku, která v tobě právě zazněla. Nebrání to sebevětšímu soustředění na to, co právě děláš. Naopak: tvá duše je otevřena vanutí Ducha a boží Duch tvé myšlení ponese.

Zkuste to. Uvidíte, jak hezké je žít s pampeliškami na slunné louce života. Jak radostné je rozsevat sebemenší semínka lásky a světovat je vánku Ducha svatého.

## DUCH BOŽÍ PŮSOBÍ I MIMO HRANICE CÍRKVE

Duch svatý působí i přes hranice církve. Všude tam, kde se setkáváme s hodnotami pravdy, dobra a moudrosti se otevírají cesty ke spáse.

Duch svatý byl darován církvi a skrze ni celému lidstvu. Působí všude tam, kde jsou lidé otevření Božimu poselství. Rovněž v dílech filosofie, výtvarného umění a hudby je zřetelný „odraz“ Božího Ducha.

(Jan Pavel II.)

V každém lidském tvoru přebývá Svatý Duch.

(Roger Schutz)

## PŘÍMLUVY

Pán Ježíš slíbil, že nás nenechá osamělé, že nám pošle svého Ducha. My teď tedy, Pane, prosíme:

- Prosíme tě o dar moudrosti, abychom se uměli správně rozhodovat.
  - Prosíme tě o dar rozumu, abychom správně porozuměli hlasu Božímu.
  - Prosíme tě o dar radu, abychom uměli najít východisko z obtížných situací.
  - Prosíme tě o dar síly, abychom unesli nepřátelství zlých lidí.
  - Prosíme tě o dar umění, abychom viděli krásu kolem sebe, - a uměli krásit svůj svět a život.
  - Prosíme tě o dar zbožnosti, abychom si po celý život zachovali pevnou víru.
  - Prosíme tě o dar bohobojnosti, abychom dokázali odpírat všem pokušením ke zlému.
- Bože, ty nám nabízíš své světlo, abychom se dokázali ve všech životních situacích správně zorientovat. Ty nám nabízíš svou sílu, abychom se denně učili následovat Pána Ježíše. Děkujeme ti za to.

## TAJEMSTVÍ BOŽÍ TROJICE

Trojediný Bůh je ve svém Otcovství, v Synu i ve svém Duchu poznatelný, že je, ale zůstává tajemství, jaký je.

Slovo „tajemství“ donedávna vědci neměli rádi, dávali mu podobný význam jako „nerozum, nesmysl“, dráždilo je. Sovětský přírodovědec Boris Kuzněcov píše: „Vědci minulého století si představovali, že neznámého, tajemného, bude kolem člověka stále ubývat, jak roste vědění a poznání. Že není nerozlučitelných tajemství. Dnes víme, že jsme tajemstvím všude kolem sebe obklopeni a že je nikdy beze zbytků nepoznáme. Hmota je tajemství. Energie je tajemství. Život je tajemství.“ – Tolik poctivý vědec. A my tomu tajemství všech tajemství dáváme starobylé jméno: Bůh.

Vidíme kolem sebe dílo Boha Stvořitele, slyšíme v evangeliu hlas Syna Božího, cítíme vanutí inspirace Ducha svatého v dobrých vnuknutích, ale Boha nevidíme.

Celý život žijeme v něm, v jeho lásce a milosti, ale skrze víru.

Máme však slíbeno: Když v té víře, naději a lásce vytrváme, uvidíme jej, spočineme v jeho náručí.

## NAŠE RODINY

Všimli jste si už, že neexistuje žádné přikázání, že rodiče mají milovat děti? To se zřejmě bere za samozřejmé.

Ale s láskou dětí k rodičům to už tak samozřejmé není – na to je v desateru zvláštní Boží přikázání: „Cti otce svého a matku svou!“

Starozákonní Sirachovec se dnes zastává rodičů zestárlých. Chce, aby mladí měli s nimi trpělivost. Když už jsou dětinští, bývají mrzutí, jsou obtížní.

V Cyrilometodějském kalendáři jsem jednou četl krásná slova o trpělivosti se starým člověkem:

„Blahoslavení jste, kdo máte pochopení pro mou pomalou chůzi

a nesykáte netrpělivě, když přecházím.

Blahoslavení jste, kdo chápete, že mé ucho už špatně slyší

a mluvíte se mnou pomalu a zřetelně.

Blahoslavení jste, kdo vidíte, že mé oči jsou už zakaleny a taktně mi pomůžete, když s něčím zápolím.

Blahoslavení jste, když se se mnou zastavíte s přívětivým úsměvem a nemluvíte se mnou se shovívavou ironií.

Blahoslavení jste, kteří na mě nekrčíte, že jsem stará popleta, když něco zapomenou nebo ztratím.

Blahoslavení jste, kteří mi dáváte najevo, že jsem pořádně ještě člověk a kteří jste mě neodepsali ze svého rodinného společenství.

Blahoslavení jste vy všichni, kteří mi nějak ulehčujete dny, které mi ještě zbývají.

Až budu doma, budu o vás vypravovat Otci.“

A malé děti? Svatý Pavel se zastává zase malých dětí. Nemáme je malomyslně tím, že je ženeme do výkonů, na které ještě nestačí.

Dřív se ctižádost rodičů soustředovala jen na učení. Teď už i na to, co bylo pro děti hrou. Ani sport už není pro děti zábavou, ale štváním za nejvyšším výkonem. Je tohle rozumné?

Dětem to nejlepší, slyšíme často. Ale nevidíte, jak často jste k dětem nespravedliví?

Požadujete, aby dítě bylo lepší než vy, aby bylo bez chyby.

Když se chová jako dítě, to jest je normálně líné a neochotné, zlobíte se, místo abyste se bavili jeho neobratností a s láskyplnou důsledností je obraceli správným směrem.

Oblečete je do drahých šatů a zlobíte se, když je zamaže. Proč z něj děláte neparáděnou loutku, místo abyste je nechali v tepláčkách bezstarostně si hrát?

Vychováváte děti zaražené místo radostné, nervózní místo bezstarostné, palčivé místo ochotné, uhoněné místo hravé a veselé.

A tu trochu dobrého vedení, co svým dětem dáváte, ničíte zase tím, jak se před dětmi umíněně hádáte.

Možná si teď někdo říká: „To ostatní bychom snad mohli doma jakž takž uhlídat, ale dokázat, abych se doma s muže nepřela, to snad není v lidské moci. On má na tolik věcí docela opačný názor než já! Jestli naše rodičovské spory ničí výchovu dětí, tak to nevím, jak dál.“

Na to ti odpovím: Zásadně se nesmí rodiče před dětmi hádat – tj. umíněně prosazovat sebe, svou pravdu. Hádat se ostatně nemá nikdo nikde, to je věc charakteru.

Ale nic zlého se neděje, když rodiče před dospívajícími dětmi – tak od 12 let – diskutují, debatují, prou se o to, *kde* je pravda, to není nic špatného. Ale musí to být správná debata, hledání pravdy, bez faulů, tj. bez osobních útoků na druhého!

Tak se budou děti učit společně hledat správné řešení, až budou samy manželé.

Je tu ještě jedna podmínka: když se rodiče před dětmi dohadují, je nezbytné, aby se před dětmi i dohodli.

Ke sporu rodičů před dětmi tedy patří: aby to byl spor věcný. Ne kdo má pravdu, ale co je pravda. Aby debatovali bez zlosti a bez hněvu. Aby děti viděly, jak rodiče vzájemně zvažují argumenty druhého a jak se nakonec sjednotí a usmíří

Pak má občasný spor rodičů před dětmi výchovnou hodnotu.

Dnes to bylo víc zpytování svědomí, než rozhovor. Ale je třeba pozvednout hlas za lidská práva dvou skupin „barevných“ mezi námi: hlas za ty docela malé a hlas za ty docela staré.

Ježíš malé děti miloval.

A starší lidé? – Dva staroušci, Simeon a Anna, v něm už zcela v dětství rozeznali a vítali budoucího Spasitele.

## SLOVO MLÁDEŽI

*Je nevěřící*

*Zajímalo by mě, jak přivést nevěřícího kluka k víře. Nebo spíš, jestli to vůbec jde...*

Ahoj, Maruško,  
Maruška

je pěkné, že máš zájem o chlapce po všech stránkách. Myslím tím, že ti nezáleží třeba jenom na tom, jak se obléká. Určitě znáš chlapce, kteří chodí do kostela a prožívají svou víru intenzivně. Pravděpodobně ji dostali jako dobrý dar od rodičů. Taková kluci mají být za co vděční. Na tvou otázku, jestli je možné přivést nevěřícího kluka k víře, odpovídám: „Ano, je to možné, ale není to jisté!“ Vždyť my druhého neobrátime, my jen připravíme cestu Ježíši k jeho srdci. Ne každý vyrůstá ve věřící rodině, nezná partu věřících lidí, takže nemá možnost se s vírou blíže sekat. Ale ani to všechno ještě nemusí znamenat, že pro víru není otevřený. Každý člověk má schopnost

poznat Stvořitele a získat k němu osobní vztah. Ale u různých lidí může být cesta k Bohu různě dlouhá. Proto je důležitá trpělivost a nenásilnost. Na prvním místě se za něj modlí a prosí Boha, aby mu otevřel srdce. Sama buď pro něho živým příkladem života ve víře. Neboj se pozvat svého známého na mládežnická setkání, nikdy ho však nenuť. Je třeba si uvědomit, že víru nedáváš ty, ale je to vždy dar od Boha. My můžeme tento dar vyprosit. Takže to jde. Ale má to háček. Není to hned, tak jak my si představujeme. Obrácení trvá třeba celé roky. Tak se neboj s ním o víře promluvit, modli se za něj a hlavně mu buď dobrou kamarádkou. Přejí ti krásnou cestu ve světle víry.

V In odpovídal o. Kamil Strak

*Jak se modlit*

*Mám problém se modlit, protože velmi často se při modlitbě nemůžu soustředit. Můžete mi nějak poradit?*

Ahoj, Bětko,

modlitba, to je to nejkrásnější setkání na světě. Jsi to ty a Bůh, kteří se setkávají. Soustředěnost je často doprovázena naší nepřipraveností. Bůh je vděčný za každou chvíli, kterou mu věnuješ. Ale i ty v modlitbě prožiješ chvíle, kdy jsi plná síly, naplníš pokoj a dostaneš chuť do života. Při takovýchto setkáních se stále učíme a rosteme. Ale to opravdu není vždy, sama zakoušíš i nesoustředěnost a nechut. Než se vůbec půjdeš modlit, zkus si uvědomit, co jdeš dělat. Není to mytí nádobí, ani malování či výběr šatů. UVědom si, že se setkáš s tím, kdo tě má rád. Když se dívka těší na rande, dlouho dopředu myslí na svého přítele, jaké to bude. Zkus začít modlitbu vlastními slovy. Řekni Bohu vše, co se ti daří, nebo nedaří, z čeho máš radost. Prostě si s ním promluv. Pak svůj „rozovor“ můžeš ukončit modlitbou Otčenáš. Když ti myšlenky začnou utíkat, uvědom si, s kým mluvíš. Ale je normální, že na chvíli ztratíš pozornost. Určitě se ti to stává i ve škole. Někdy se prostě soustředíme lépe a jindy nám to vůbec nejde. Ale je důležité vytrvat. Nikdy neodcházej od modlitby, i kdybys ji jenom proseděla. V takových chvílích se Duch svatý modlí v nás. On tě stále povede a bude ti ukazovat krásu setkání s naším Stvořitelem. Přejí ti mnoho pěkných setkání s Bohem.

## NEBE A DUDY

Jsem militantní katolík. Soudím tak podle toho, že jsem jednou v chrámu sv. Víta smekával cizincům klobouky z hlav a říkal jim: „Jste v kostele!“ Jestli teď ten chrám dají státu, budu tam asi rozhazovat krámy penězoměncům, které stát všude pěstuje.

Já nevím, nač stát potřebuje kostel. Církev ho potřebuje k výkonu svého povolání. Má tam Boha. Stát tam nemá nic. Pro stát je to honosný majetek, symbol moci a panování. Říkají-li teď někteří lidé, že ve středověku to tak právně i prakticky bylo, neberou v úvahu, že panovník tehdy měl moc z vůle Boží a odpovídal mu za poddané až po tu duši. Dneska? Pche!

Lidé, kteří ve sporu o ten chrám jsou na straně státu, nejsou tolik pro stát, jak jsou proti církvi: ve všem a vůbec. Vědí, že stát chrám nepotřebuje. Ale má naň právo, když se o něj musí starat, jelikož církev na to nestačí. To je důvod povrchní: stát se musí starat například i o Výzkumný ústav chemický, potřebný lidu jako kostel. Tu nejde o spor dvou rovnoprávných stran: církev a stát, to je jako nebe a dudy. Tato metafora tu náhodou velice vystihuje skutečnost: církev opravdu slibuje lidem nebe, stát jim slibuje dudy. Nepochybujeme o tom, že dudy jsou velice nutné, ale stát má nepoměrně lehčí úkol než církev.

Stát žádný kostel ke své práci na dudách nepotřebuje. Chce ho jen proto, aby ho neměla církev. Říká, že ten chrám je symbolem historické totožnosti státu, jeho slávy a důstojnosti. Církev toto nepopírá a v tomhle ohledu stát umí podpořit, zatímco on sám s těmi hodnotami zachází všelijak.

Všimněte si, že já tu reaguju pro náboženství, nehlašám žádnou víru, nepřítírám se k Bohu. Jsem i militantní husita, proto popírám „světské panování kněží.“ Na stranu církve se stavím, protože vím, proč proti ní jsou státní zákoníci. Tento spor je jen částí tažení proti katolické církvi, jako je jím i odpírání restituce majetku. Proti křesťanským církvím jako hlasatelkám evangelia jsou jednak lidé hrubí a prázdni: takové to maso lidu na váhu. Ale pak i lidé vzdělání a myslící, které však právě váha mozku přivedla k názoru, že člověk je vrcholem vývoje hmoty a vědomím vesmíru; což si myslím také. Má tedy člověk za sebe odpovídat sám. Odpovídat – komu? Tu já

necháám otazník pro věřící astronomy a fyziky, neboť i tací vzdor svému rozumu jsou.

Myslím, že důvod k tažení proti církvi je horší, nižší. Působení církvi a vliv náboženství jsou nepřijemné lidem se zakrnělým nebo potlačeným svědomím. Jsou to lidé, co neuroticky reagují už na slovo Bůh, svědomí, mravnost... Oni chtějí, aby za správné platilo všechno, co činí: když proti tomu není žádný předpis a zákon. A zákon oni dovedou demokraticky změnit, takže budou při své zvůli čím dál svobodnější. Když jim nikdo nebude připomínat zákon vyšší.

Ludvík Vaculík, Lidové noviny 13.3.2007.

Jakmile je váš potomek dost starý,  
aby mohl doma pomáhat,  
většinou už zase není doma.

Theresa Bloomigdale

Jedna cesta ke štěstí: přestat se trápit kvůli věcem,  
které jsou mimo dosah vašich možností.

Epiktetos

Mezi dvěma lidmi, buďž pro dobrodini tento zákon: jeden aby zapomněl, co dal, a druhý, aby nikdy nezapomněl, že něco dostal.

Seneca

.....  
Matouš: farní občasník pro vnitřní potřebu vydává farnost Fryšava